

Definitioner

Öppna jämförelser – Trygghet och säkerhet 2016

A1. Personskador

Antal sjukhusvårdade (inskrivna på sjukhus minst ett dygn) till följd av oavsiktliga skador (olyckor) per 1 000 invånare

Uppgifterna har hämtats från Socialstyrelsens patientregister (PAR). Registret innehåller bland annat alla vårdtillfällen där patienten skrivits ut från ett svenskt sjukhus under aktuella år till följd av yttre orsak = olycksfall (V01– X59 enligt ICD 10). En och samma person kan bara förekomma en gång under ett och samma år. I denna öppna jämförelse har statistik för perioden 2013 till 2015 använts och omfattar totalt drygt 300 000 vårdtillfällen. Antalet vårdtillfällen har sedan justerats med uppgifter från SCB om befolkningen i respektive kommun. Att en person vårdats på sjukhus innebär inte nödvändigtvis att skadan varit svår. I många fall kvarhålls personer, framförallt barn, med relativt lindriga skador för observation. I andra fall syns skadans svårighetsgrad först efter en tid. Den skadade personen hänförs i PAR till sin folkbokföringskommun, oavsett i vilken kommun skadan skett.

A2. Utvecklade bränder i byggnad

Antal utvecklade bränder i byggnad per 1 000 invånare

Uppgifterna har hämtats från MSB:s insatsregister. Registret bygger på de insatsrapporter som räddningstjänsterna utformar efter varje insats. Registret innehåller bland annat alla insatser som den kommunala räddningstjänsten gjort till brand i byggnad. Med byggnad menas såväl bostäder som allmänna byggnader, industribyggnader mm. Med utvecklad brand avses sådana insatser där det fortfarande brinner när räddningstjänsten anländer eller där branden spridit sig utanför startföremålet. Insatser som tagits bort är:

- Soteld som inte spridit sig
- Startutrymme skorsten med brandspridning till startföremål eller startutrymme
- Självslucknade eller släckta mindre brandtillbud
- Har okänd omfattning eller brandspridning.

MSB:s insatsregister fångar enbart sådana bränder som varit föremål för räddningsinsats. I denna öppna jämförelse har statistik för perioden 2013 till 2015 använts och omfattar totalt ca 15 000 insatser till utvecklade bränder. Antalet räddningsinsatser har sedan justerats med uppgifter från SCB om befolkningen i respektive kommun.

A3. Anmälda våldsbrott

Antal anmälda våldsbrott per 1 000 invånare

Uppgifterna har hämtats från Brottsförebyggande rådets officiella kriminalstatistik. Denna statistik belyser brottsligheten utifrån de brott som anmäls till och handläggs av polis, tull, åklagare, domstol och kriminalvård. Brott som inte anmäls kommer inte med i kriminalstatistiken. Brott som har ägt rum tidigare, men anmälts under redovisningsåret finns med i statistiken, liksom brott som anmälts i Sverige men begåtts utomlands. I mindre omfattning finns även anmälda brott redovisade som i senare utredning inte visar sig vara brott. I brottskategorin våldsbrott ingår "dödligt våld", "försök till

mord eller dråp”, ”misshandel inklusive grov”, ”våldtäkt inklusive grov”, ”grov kvinnofridskränkning”, ”grov fridskränkning”, ”våld mot tjänsteman” samt ”rån inklusive grovt rån”. I denna öppna jämförelse har statistik för perioden 2013 till 2015 använts och omfattar totalt drygt 300 000 anmälda våldsbrott. Antalet anmälda brott har sedan justerats med uppgifter från SCB om befolkningen i respektive kommun.

A4. Anmälda stöld- och tillgreppsbrott

Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott per 1 000 invånare

Uppgifterna har hämtats från Brottsförebyggande rådets officiella kriminalstatistik. Denna statistik belyser brottsligheten utifrån de brott som anmäls till och handläggs av polis, tull, åklagare, domstol och kriminalvård. Brott som inte anmäls kommer inte med i kriminalstatistiken. Brott som har ägt rum tidigare, men anmälts under redovisningsåret finns med i statistiken, liksom brott som anmälts i Sverige men begåtts utomlands. I mindre omfattning finns även anmälda brott redovisade som i senare utredning inte visar sig vara brott. I brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott ingår ”stöld, tillgrepp av fordon”, ”stöld ur och från fordon”, ”inbrottsstöld”, ”stöld och snatteri”, ”stöld av skjutvapen, ammunition och sprängämnen”, ”övriga stöldbrott (kap. 8) samt ”rån inklusive grovt rån”. I denna öppna jämförelse har statistik för perioden 2013 till 2015 använts och omfattar totalt knappt 1,5 miljoner anmälda stöld- och tillgreppsbrott. Antalet anmälda brott har sedan justerats med uppgifter från SCB om befolkningen i respektive kommun.

A5. Anmälda brott om skadegörelse

Antal anmälda brott om skadegörelse per 1 000 invånare

Uppgifterna har hämtats från Brottsförebyggande rådets officiella kriminalstatistik. Denna statistik belyser brottsligheten utifrån de brott som anmäls till och handläggs av polis, tull, åklagare, domstol och kriminalvård. Brott som inte anmäls kommer inte med i kriminalstatistiken. Brott som har ägt rum tidigare, men anmälts under redovisningsåret finns med i statistiken, liksom brott som anmälts i Sverige men begåtts utomlands. I mindre omfattning finns även anmälda brott redovisade som i senare utredning inte visar sig vara brott. I brottskategorin brott om skadegörelse ingår ”skadegörelse/grov skadegörelse/ påverkan på motorfordon (ej brand), genom brand (även motorfordon), klotter, mot stat, kommun, landsting (ej klotter), annan skadegörelse” samt ”mordbrand/grov mordbrand”. I denna öppna jämförelse har statistik för perioden 2013 till 2015 använts och omfattar drygt 450 000 anmälda brott om skadegörelse. Antalet anmälda brott har sedan justerats med uppgifter från SCB om befolkningen i respektive kommun.

A6. Otrygghet och oro

Inget nytt data kan presenteras för indikator A6 i årets öppna jämförelse.

A7. Information och utbildning

Antal personer som utbildats av kommunen i att förebygga eller hantera bränder per 1 000 invånare

MSB sammanställer årligen, i samverkan med länsstyrelserna, i vilken omfattning kommunerna tillser att lagen om skydd mot olyckor efterföljs. I uppföljningen för 2015 tillfrågades kommunerna eller kommunalförbunden om hur många personer som utbildats av kommunen i syfte att stärka den enskildes förmåga att förebygga eller hantera bränder. Antalet utbildade har sedan justerats med uppgifter från SCB om befolkningen i respektive kommun. Observera att indikatorn bygger på data som dels lämnas in av enskilda kommuner, dels av så kallade kommunalförbund eller motsvarande. Alla kommuner som ingår i ett kommunalförbund får samma värde även om det kan finnas skillnader mellan kommunerna.

A8. Samverkan

Samverkar landstinget med kommunen om insatser i väntan på ambulans (IVPA)?

MSB sammanställer årligen, i samverkan med länsstyrelserna, i vilken omfattning kommunerna tillser att lagen om skydd mot olyckor efterföljs. I uppföljningen för 2015 tillfrågades samtliga kommuner eller kommunalförbund om räddningstjänsterna genomför någon form av insats i väntan på ambulans (IVPA). Observera att indikatorn bygger på data som dels lämnas in av enskilda kommuner, dels av så kallade kommunalförbund eller motsvarande. Alla kommuner som ingår i ett kommunalförbund får samma värde även om det kan finnas skillnader mellan kommunerna.

I insatsrapporten redovisade IVPA-insatser (i väntan på ambulans) per 1 000 invånare

Uppgifterna har hämtats från MSB:s insatsregister. Registret bygger på de insatsrapporter som räddningstjänsterna utformar efter varje insats. Utöver de insatser som räknas som räddningsinsatser enligt LSO utför räddningstjänsten även det som kallas annat uppdrag i insatsrapporten. Det är oklart i vilken omfattning som andra uppdrag dokumenteras i insatsrapporten. Skälet till det är att det inte finns något dokumenteringskrav enligt LSO och att det för vissa uppdrag krävs en redovisning till landstingen, varför det är osäkert i vilken grad som räddningstjänsten utöver denna redovisning även skriver en insatsrapport. I detta mått har de i insatsrapporten (under 2015) redovisade insatser till IVPA använts. Antalet sådana insatser har sedan justerats med uppgifter från SCB om befolkningen i respektive kommun.

A9. Krisberedskap

Varje år frågar MSB om hur krisberedskapsarbetet bedrivs i kommunerna. Datat till indikatorerna är hämtat från kommunernas redovisning avseende året 2015.

Samlingsindikator för samverkan och ledning. Ett poäng för varje "ja-svar" på frågorna nedan. Max 10 poäng.

Inom krishanteringsorganisationen finns möjlighet att bedriva:

- operativ ledning
- samverkan
- omvärldsbevakning
- framtagande av lägesbild
- kriskommunikation,
- analys av händelseutvecklingen av en händelse på kort och lång sikt.

Lokalerna till krishanteringsorganisationen är utrustade och testade med avseende på

- elförsörjning, med möjlighet till reservkraftsförsörjning, till lokaler, arbetsplatser och tekniska system med en uthållighet om minst en vecka,
- it-försörjning,

- tekniska system för kommunikation och samlad lägesbild (t.ex. via Rakel och WIS)
- tillgång till vatten för hantering av mat och dryck samt för hygien som medger uthållighet om minst en vecka.

Samlingsindikator för geografiskt områdesansvar. Ett poäng för varje "ja-svar" på frågorna nedan. Max 5 poäng.

- Kommunen har tagit initiativ som möjliggör för aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför och åtgärder under en extraordinär händelse.
- Kommunen är sammankallande för ett samverkansorgan i vilket representanter för kommunen och aktörer involverade i arbetet med att förebygga och hantera extraordinära händelser inom kommunens geografiska område ingår.
- Kommunen har rutiner för att upprätta och förmedla en samlad lägesbild inom kommunens geografiska område avseende extraordinära händelser.
- Kommunen har rutiner för att information till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.
- Det finns rutiner för spridning av information till allmänheten via sociala medier, kommunens webbplats, Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA), kommunens upplysningscentral, informationsnumret 113 13 och Sveriges Radio P4.

A10. Risk- och sårbarhetsanalyser

Antal verksamheter som kommunerna angivit att de involveras av kommunens risk- och sårbarhetsanalys

Varje år frågar MSB om hur krisberedskapsarbetet bedrivs i kommunerna. En av frågorna handlar om vilka verksamheter inom kommunen som involverats i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyserna.

De verksamheter som avses är följande:

- Central administration inklusive IT och informationsverksamhet
- Äldreomsorg
- Individ- och familjeomsorg
- Stöd och service till funktionshindrade

- Grund- och gymnasieskola
- Förskola
- Vatten och avlopp
- Samhällsplanering
- Miljö- och hälsoskydd
- Vaghållning
- Renhållning
- Räddningstjänst
- Kommunala bostadsbolag
- Fjärr-/närvarmeförsörjning
- Lokal elförsörjning
- Övriga verksamheter

I måttet på indikator A10 har varje område getts en poäng. Om man således har rapporterat att samtliga verksamheter i frågan involverats i kommunens RSA får man 16 poäng vilket också är maxvärde för indikatorn.

A11. Hjälp vid nödläge

Handläggningstid för räddningstjänst dvs. tid från 112 anropet ankom till första utlarmning. Mediantid i minuter.

Uppgifter om handläggningstid kommer från SOS Alarm. Handläggningstid mäts från det att 112 anropet ankommer larmcentralen till dess första larm går ut till räddningstjänsten. Observera att endast insatser med syfte att rädda liv, egendom och miljö ingår. I denna öppna jämförelse har uppgifter om larmbehandlingstid för perioden 1 juni 2015 till och med 31 maj 2016 använts. Indikatorn är ett medianvärde i minuter.

Responstid för räddningstjänst dvs. tid från när 112 anropet besvarades till första resurs är på plats. Mediantid i minuter.

Uppgifter om responstider kommer från SOS Alarm. Med responstid avses tiden från det att 112 anropet besvarades av larmcentralen till dess att räddningstjänsten anländer till skadeplatsen. Det kan finnas kvalitetsbrister för responstiderna eftersom tidpunkten för "framme" rapporteras på olika sätt och kan i vissa fall ske långt efter den faktiska framme-tidpunkten. Observera att endast insatser med syfte att rädda liv, egendom och miljö ingår. I denna öppna jämförelse har uppgifter om responstid för perioden 1 juni 2015 till och med 31 maj 2016 använts. Indikatorn är ett medianvärde i minuter.

Handläggningstid för ambulans dvs. tid från 112 anropet ankom till första utlarmning. Mediantid i minuter.

Uppgifter om larmbehandlingstid kommer från SOS Alarm. Handläggningstid mäts från det att 112 anropet ankommer larmcentralen till dess första larm går ut till ambulansen. Observera att endast larm med prioritet 1 tagits med. I denna öppna jämförelse har uppgifter om larmbehandlingstid för perioden 1 juni 2015 till och med 31 maj 2016 använts. Indikatorn är ett medianvärde i minuter.

Responstid för ambulans dvs. tid från när 112 anropet besvarades till första resurs är på plats. Mediantid i minuter.

Uppgifter om responstider kommer från SOS Alarm. Med responstid avses tiden från det att 112 anropet besvarades av larmcentralen till dess att ambulansen är framme. Det kan finnas kvalitetsbrister för responstiderna eftersom tidpunkten för "framme" rapporteras på olika sätt och kan i vissa fall ske långt efter den faktiska framme-tidpunkten. Observera att endast larm med

prioritet 1 tagits med. I denna öppna jämförelse har uppgifter om larmbehandlingstid för perioden 1 juni 2015 till och med 31 maj 2016 använts. Indikatorn är ett medianvärde i minuter.

A12. Jämställdhet

Andel kvinnor som arbetar som brandpersonal i utryckningstjänst

MSB sammanställer årligen, i samverkan med länsstyrelserna, i vilken omfattning kommunerna ser till att lagen om skydd mot olyckor efterföljs. Kommunerna eller kommunalförbundet fick ange hur många anställda som i huvudsak tjänstgör som brandmän eller befäl i utryckningstjänst samt hur stor del av dessa som är kvinnor. Uppgifterna avser år 2015. Observera att indikatorn bygger på data som dels lämnas in av enskilda kommuner, dels av så kallade kommunalförbund eller motsvarande. Alla kommuner som ingår i ett kommunalförbund får samma värde även om det kan finnas skillnader mellan kommunerna.

A13. Samhällets kostnader för olyckor

Samhällets kostnader för olyckor totalt per invånare i kr

Samhällets kostnader för olyckor har tagits fram med metoden cost-of-illness (COI). De kostnader som redovisas är sådana kostnader som uppstår till följd av olyckor, efter att de har inträffat. De nationella siffrorna är beräknade av MSB (Samhällets kostnader för olyckor, MSB340 – december 2011) och indexerade till i år. De har fördelats ut på varje enskild kommun med hjälp av hur många olyckor som inträffar i varje kommun. Antal olyckor har beräknats med hjälp av statistik från MSB:s insatsstatistik (drunkning, bränder, och trafikolyckor), Socialstyrelsens patientregister (fallolyckor, övriga olyckor), Stradas polisrapporterade trafikolyckor och MSB:s dödsbrandsstatistik (bränder). Kostnaden har sedan justerats med uppgifter från SCB om befolkningen i respektive kommun. Metoden är närmare beskriven i Öppna jämförelser 2012.

T1. Temaindikatorer

Följande mått är temaindikatorer i årets öppna jämförelse:

- *Antal anmälda **bostadsinbrott** per 1 000 invånare.* (Källa: Brå och SCB)
Ingående brottskoder är: 9801 och 9802.
- *Antal anmälda **våldsbrott utomhus** per 1 000 invånare.* (Källa: Brå och SCB)
Ingående brottskoder är: 0355, 0356, 0357, 0358, 0375, 0376, 0377, 0378, 9301, 9302, 9303, 9304, 9309, 9310, 9311, 9312, 9317, 9318, 9319, 9320, 9325, 9326, 9327, 9328, 9333, 9334, 9335, 9336, 9341, 9342, 9343 samt 9344.
- *Antal anmälda **våldsbrott inomhus** per 1 000 invånare.* (Källa: Brå och SCB)
Ingående brottskoder är: 0365, 0367, 0385, 0387, 9305, 9306, 9307, 9308, 9313, 9314, 9315, 9316, 9321, 9322, 9323, 9324, 9329, 9330, 9331, 9332, 9337, 9338, 9339, 9340, 9345, 9346, 9347 samt 9348.
- *Antal anmälda **våldsbrott där förövaren är bekant med offret** per 1 000 invånare.* (Källa: Brå och SCB)
Ingående brottskoder är: 0356, 0358, 0376, 0378, 9302, 9304, 9306, 9308, 9310, 9312, 9314, 9316, 9318, 9320, 9322, 9324, 9326, 9328, 9330, 9332, 9334, 9336, 9338, 9340, 9342, 9344, 9346, 9348.
- *Antal anmälda **våldsbrott där förövaren är obekant med offret** per 1 000 invånare.* (Källa: Brå och SCB)

Ingående brottskoder är: 0355, 0357, 0365, 0367, 0375, 0377, 0385, 0387, 9301, 9303, 9305, 9307, 9309, 9311, 9313, 9315, 9317, 9319, 9321, 9323, 9325, 9327, 9329, 9331, 9333, 9335, 9337, 9339, 9341, 9343, 9345 samt 9347.

- Samverkansöverenskommelser finns (Källa: Polisen)
- Medborgarlöften finns (Källa: Polisen)

Modellberäknade värden

Kommunerna skiljer sig åt vad gäller lokala förhållanden som geografi, demografi, och socioekonomiska faktorer. Dessa förhållanden påverkar de faktiska utfallen av personskador, utvecklade bränder i byggnad, våldsbrott och stöld- och tillgreppsbrott. Därför redovisas även modellberäknade värden för dessa utfall, som ska tolkas som det utfall kommunen borde ha med hänsyn till lokala förhållanden. De modellberäknade värdena har tagits fram med hjälp av statistiska regressionsanalyser där faktiska utfall har jämförts med variabler för lokala förhållanden. Kommunerna har klassificerats efter om de har fler eller färre faktiska olyckor och brott än de modellberäknade. Klassificeringen beror på om det faktiska värdet ligger utanför 97,5-procentiga konfidensintervall, vilka uttrycker osäkerheten som finns i beräkningen. Om det faktiska värdet inte ligger utanför konfidensintervallet anses kommunen ha lika många olyckor och brott som modellberäknat. Metoden för att ta fram de modellberäknade värdena beskrivs närmare i Räddningsverkets rapport "Bränder och lokala förhållanden – Modellberäknade värde för kommuner", NCO 2008:11, 199–197/08.

Trendvärden

Trendvärden har beräknats genom att jämföra det genomsnittliga utfallet för de senaste tre åren med det genomsnittliga utfallet för år 2003–2005. Detta görs för indikatorerna A1 Personskador, A2 Utvecklade bränder i byggnad, A3 Anmälda våldsbrott och A4 Anmälda stöld- och tillgreppsbrott. Utfallen varierar mellan åren och detta gäller speciellt för små kommuner. Med hjälp av regressionsanalyser har en linjär trend skattats för varje indikator och kommun. Om den linjära trenden inte är statistiskt signifikant, dvs. om osäkerheten är så stor att någon trend inte går att urskilja, markeras den procentuella förändringen med en stjärna. Tolkningen av stjärnan är således att variationen mellan åren är så stor att det inte går att säga med statistisk säkerhet om olyckorna och brotten har ökat eller minskat.

Sammanvägt värde – metoder

Det sammanvägda värdet är beräknat genom sammanvägning av de i rapporten redovisade faktiska utfallen för indikatorerna A1 Personskador, A2 Utvecklade bränder i byggnad, A3 Anmälda våldsbrott och A4 Anmälda stöld- och tillgreppsbrott. Det sammanvägda värdet har tagits fram mot bakgrund av ett önskemål om att få en samlad bild av utfallen i respektive kommun. Det är viktigt att påpeka att bakom det sammanvägda värdet kan dölja sig såväl höga som låga värden på de faktiska utfallsindikatorerna. Det sammanvägda värdet gör inte anspråk på att ge en helhetsbild av måluppfyllelsen i kommunernas verksamhet, men det ger en indikation på utfallet i kommunerna. I det presenterade sammanvägda värdet tas heller ingen hänsyn till de olika lokala förhållandena för kommunerna.

De fyra indikatorer som ingår i det sammanfattande värdet har standardiserats för att vara jämförbara. Den kommun som har det högsta värdet för respektive indikator tilldelas värdet 100. De

andra kommunerna får värden som motsvarar deras utfall i procent av den med lägst antal olyckor eller brott. En kommun med dubbelt så många olyckor eller brott som den bästa får således värdet 50.

I årets sammanvägda värde har följande vikter för indikatorerna använts.

- A1 Personskador 40 %
- A2 Utvecklade bränder i byggnad 10 %
- A3 Anmälda våldsbrott 40 %
- A4 Anmälda stöld- och tillgreppsbrott 10 %.

Vikterna har valts utifrån den samhällsekonomiska kostnaden som uppstår till följd av olyckor. I samhällets kostnader som ingår både direkta personskador och egendomsskador, och indirekta kostnader till följd av förlorad arbetstid, sjukvårdskostnader, administrationskostnader mm (se MSB, 2011, Samhällets kostnader för olyckor, nr. 340).

I indexet finns två indikatorer som är förknippade med olyckor: A1 Personskador och A2 Utvecklade bränder i byggnad. Summerar man samtliga personskador erhålls beloppet 49,7 miljarder kronor, vilket kan associeras med indikatorn A1 Personskador. Ett monetärt värde för indikatorn A2 Utvecklade bränder i byggnad erhålls genom att dra av brändernas personskador från brändernas totalskador, vilket ger 5,5 miljarder kronor. Det betyder med andra ord att det inte känns rimligt att sätta lika vikter för A1 och A2. Eftersom det endast finns en undersökning gjord och eftersom siffrorna är från endast ett år, 2005, har vikterna 40 procent för A1 och 10 procent för A2 valts.

Vad gäller samhällsekonomiska kostnadsstudier för brottslighet finns en del studier gjorda i Sverige, men de gäller enstaka brottskoder eller brottsoffer och gör det inte möjligt att jämföra samtliga våldsbrott med andra brott såsom stöld- och tillgreppsbrott som är det intressanta här. Däremot finns en brittisk studie (Home Office, 2005, "The economic and social costs of crime against individuals and households") som redovisade beräkningar per brott. Om de brittiska värdena omräknas till en svensk fördelning av brottsligheten finner man att våldsbrotten står för en kostnadsandel om 77 procent och stöld- och tillgreppsbrott för 23 procent, vilket betyder att det inte är rimligt att använda lika vikter. Det resonemanget stöds av liknande beräkningar som har gjorts med hjälp av en amerikansk cost-of-illness-studie om kostnader för brott (Cohen, 2000, "Measuring the Costs and Benefits of Crime and Justice", Criminal Justice). Resultatet av den beräkningen är att våldsbrottens andel är ca 91 procent och stöld- och tillgreppsbrottens 9 procent. Utifrån de brittiska och amerikanska resultaten har vikterna 40 procent för A3 och 10 procent för A4 valts. Vilka vikter som tilldelas en viss indikator kan alltid diskuteras och självklart leder en förändring av vikterna till att resultaten förändras. I rapporten redovisas enbart det sammanvägda värdet i form av kommunens placering i förhållande till alla andra kommuner. Det ska också nämnas att det finns ett flertal metoder att beräkna sammanvägda värden (index) på och att metoderna ger lite olika resultat.

Kommungrupper

Här nedan redovisas de tio grupperna som ingår i indelningen 2011 med antal kommuner som ingår i respektive grupp och en kort beskrivning:

1 Storstäder (3 kommuner)

Kommuner med en folkmängd som överstiger 200 000 invånare.

2 Förortskommuner till storstäder (38 kommuner)

Kommuner där mer än 50 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun. Det vanligaste utpendlingsmålet ska vara någon av storstäderna.

3 Större städer (31 kommuner)

Kommuner med 50 000–200 000 invånare samt en tätortsgrad överstigande 70 procent.

4 Förortskommuner till större städer (22 kommuner)

Kommuner där mer än 50 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i en annan kommun. Det vanligaste utpendlingsmålet ska vara någon av de större städerna i grupp 3.

5 Pendlingskommuner (51 kommuner)

Kommuner där mer än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till en annan kommun.

6 Turism- och besöksnäringkommuner (20 kommuner)

Kommuner där antalet gästnätter på hotell, vandrarhem och campingar överstiger 21 per invånare eller där antalet fritidshus överstiger 0,20 per invånare.

7 Varuproducerande kommuner (54 kommuner)

Kommuner där 34 procent eller mer av nattbefolkningen mellan 16 och 64 år är sysselsatta inom tillverkning och utvinning, energi och miljö samt byggverksamhet (SNI2007).

8 Glesbygdskommuner (20 kommuner)

Kommuner med en tätortsgrad understigande 70 procent och mindre än åtta invånare per kvadratkilometer.

9 Kommuner i tätbefolkad region (35 kommuner)

Kommuner med mer än 300 000 personer inom en radie på 112,5 kilometer.

10 Kommuner i glesbefolkad region (16 kommuner)

Kommuner med mindre än 300 000 personer inom en radie på 112,5 km.